

Sygn. akt: I C 24/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 listopada 2022r.

Sąd Rejonowy w Gdyni I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Małgorzata Żelewska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 9 listopada 2022r. w G.

sprawy z powództwa (...) **Banku S.A. z siedzibą w W.**

przeciwko **A. G.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej A. G. na rzecz (...) Banku S.A. z siedzibą w W. kwotę 24.648,81 zł (dwadzieścia cztery tysiące sześćset czterdzieści osiem złotych i osiemdziesiąt jeden groszy) wraz z odsetkami umownymi za opóźnienie w wysokości maksymalnych odsetek ustawowych za opóźnienie od następujących kwot:

- 24.140,85 zł od dnia 3 sierpnia 2018r. do dnia 23 sierpnia 2018r.,
- 23.740,85 zł od dnia 24 sierpnia 2018r. do dnia 5 listopada 2018r.,
- 23.340,85 zł od dnia 6 listopada 2018r. do dnia 23 stycznia 2019r.,
- 22.967,63 zł od dnia 24 stycznia 2019 roku do dnia zapłaty;

II. umarza postępowanie w pozostałym zakresie;

III. zasądza od pozwanej A. G. na rzecz (...) Banku S.A. z siedzibą w W. kwotę 3.938 zł (trzy tysiące dziewięćset trzydzieści osiem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygnatura akt I C 24/19

UZASADNIENIE

Powód (...) Bank S.A. z siedzibą w W. wniósł pozew przeciwko A. G. i H. W. domagając się od pozwanych solidarnie zapłaty kwoty 26.987,49 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie liczonymi od kwoty 25.013,35 zł od dnia 25 stycznia 2018r. do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu powód podniósł, że przysługuje mu względem pozwanych wierzytelność pieniężna wynikająca z umowy kredytu gotówkowego z dnia 12 grudnia 2013r. nr (...) \ (...), na którą składają się kwota 25.013,35 zł z tytułu niespłaconej należności głównej, kwota 857,59 zł z tytułu odsetek umownych za opóźnienie w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od należności głównej za okres od dnia 16 sierpnia 2017r. do 24 stycznia 2018r., naliczonych zgodnie z postanowieniami umowy, kwota 1.116,55 zł tytułem opłat i prowizji naliczonych zgodnie z tabelą opłat i prowizji. Zgodnie z art. 481 k.c. powód ograniczył wysokość odsetek umownych dochodzonych od należności głównej od dnia 25 stycznia 2018r. do wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie.

(pозew, k. 4-6)

Pozwana A. G. wniosła o oddalenie powództwa. Zdaniem pozwanej roszczenie nie zostało udowodnione co do zasady, albowiem nie wykazano, że zaszyły przesłanki uzasadniające wypowiedzenie umowy kredytu ani też faktu podejmowania czynności zmierzających do restrukturyzacji zadłużenia stosownie do obowiązujących przepisów prawa tj. uprzedniego skierowania wezwania do zapłaty. Z ostrożności pozwana zarzuciła, że powódka nie udowodniła także roszczenia co do wysokości. Na tę okoliczność bowiem przedłożyła tylko wyciąg z ksiąg banku, który zgodnie z wyrokiem TK nie ma mocy prawnej dokumentu urzędowego. Powódka nie przedłożyła jakiegokolwiek dowodu potwierdzającego prawdziwość i aktualność ksiąg rachunkowych banku, a tym samym przedstawione twierdzenia odnośnie wysokości dochodzonego roszczenia należało uznać za prywatne wyliczenia, które pozostają wewnętrznie niespójne i niezrozumiałe. Nadto, podniosła, że powód przedwcześnie złożył pozew przeciwko poręczycielowi. Pozwany H. W. bowiem prowadził z powódką korespondencję w przedmiocie zawarcia ugody, a pozew został wniesiony przed rozpatrzeniem tego wniosku. Pozwana zarzuciła również nienależyte umocowanie pełnomocnika powódki, wskazując na brak własnoręcznie podpisanego pełnomocnictwa.

(sprzeciw od nakazu zapłaty, k. 8-10)

W toku sprawy powód cofnął pozew co do kwoty 4.100 zł.

(pismo procesowe powoda z dnia 2 czerwca 2020r., k. 249-251)

Postępowanie wobec H. W. zostało umorzono postanowieniem z dnia 1 lipca 2022 roku.

(postanowienie z dnia 1 lipca 2022r., k. 378)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 12 grudnia 2013r. pozwany H. W. zawarł z (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. umowę o FM kredyt ekspresowy nr (...) \ (...) na warunkach określonych w umowie i „Regulaminie kredytowania działalności gospodarczej w (...) Banku (...) S.A. w ramach linii biznesowej FM Bank”. Na mocy przedmiotowej umowy ww. bank udzielił pozwanemu kredytu w kwocie 63.614,78 zł na okres do dnia 12 grudnia 2018r. na finansowanie bieżącej działalności. Rachunkiem rozliczeniowym kredytobiorcy w PLN przeznaczonym do obsługi kredytu był rachunek nr (...).

Zgodnie z § 1 ust. 2.5 umową oprocentowanie kredytu było stałe i wynosiło 14.00 % w skali roku. Nadto, wskazano, że maksymalna wysokość odsetek naliczonych od kwoty kredytu nie może w stosunku rocznym przekraczać czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego NBP, a jeżeli wysokość odsetek naliczonych od kwoty kredytu przekracza wysokość odsetek maksymalnych, bankowi należą się odsetki maksymalne za okres kiedy oprocentowanie kredytu przekracza czterokrotność wysokości stopy kredytu lombardowego NBP.

W myśl § 1 pkt 2.6 za wykonanie czynności związanych z udzieleniem i obsługą kredytu bank pobiera prowizję i opłaty określone w umowie i „Tabeli Prowizji i Opłat bankowych pobieranych od przedsiębiorców w (...) Banku (...) S.A. w ramach linii biznesowej FM Bank”, w szczególności bank pobierał prowizję przygotowawczą w wysokości 3.029,28 zł.

Stosownie do § 1 ust. 2.6.2 bank pobierał opłatę za prowadzenie rachunku kredytowego, płatną w cyklach miesięcznych w ciężar rachunku bieżącego kredytobiorcy w wysokości określonej w „Tabeli Prowizji i Opłat bankowych pobieranych od przedsiębiorców w (...) Banku (...) S.A. w ramach linii biznesowej FM Bank”.

Zabezpieczeniem spłaty kredytu – stosownie do § 1 ust. 2.9 – było m.in. poręczenie wg prawa cywilnego udzielone przez A. G..

Spłata kredytu miała nastąpić w 60 ratach miesięcznych obejmujących kapitał, odsetki opłatę administracyjną za prowadzenie rachunku kredytowego, w 12. dniu każdego miesiąca spłaty, poczynając od dnia 12 stycznia 2014r., a w przypadku, gdy ten dzień przypadał na dzień ustawowo wolny od pracy oraz soboty, środki w kwocie wymaganej spłaty powinny być zapewnione w ostatnim dniu roboczym przed dniem płatności. Wysokość pierwszej raty wynosiła

1.587,02 zł, z zastrzeżeniem, że ostatnia rata spłaty kredytu ma charakter raty wyrównującej, co oznacza, że służy rozliczeniu całości zobowiązania kredytobiorcy wobec banku.

Wedle § 3 ust. 2 kredytobiorca był zobowiązany do zapewnienia na ww. rachunku wystarczającej ilości środków na pokrycie zobowiązań wynikających z umowy na co najmniej 1 dzień przed terminem ich wymagalności. W przypadku, gdy w terminie wymagalności rat, występował brak środków na rachunku kredytobiorcy, bank od dnia, w którym miała nastąpić spłata stosował do niespłaconej w terminie raty kapitału oprocentowanie określone w „Tabeli oprocentowania środków dla przedsiębiorców w (...) Bank (...) S.A. w ramach linii biznesowej FM Bank” w wysokości obowiązującej dla zadłużenia przeterminowanego, o ile w dniu tym nie nastąpiła spłata. Na dzień zawarcia umowy wysokość oprocentowania dla zadłużenia przeterminowanego wynosiła 16 % w skali roku. Wedle Tabeli oprocentowania wysokość oprocentowania dla zadłużenia przeterminowanego była równa czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego NBP.

Zgodnie z § 3 ust. 1 „Tabela Prowizji i Opłat bankowych pobieranych od przedsiębiorców w (...) Banku (...) S.A. w ramach linii biznesowej FM Bank” oraz „Tabela oprocentowania środków dla przedsiębiorców w (...) Bank (...) S.A.” stanowiły integralną część umowy.

Bank zaoferował kredytobiorcy przystąpienie do ubezpieczenia zabezpieczającego spłatę kredytu (...) Ekstra. Opłata za przystąpienie do ubezpieczenia z tytułu objęcia ochroną ubezpieczeniową wynosiła 12.085,50 zł (§ 4 ust. 1-7).

(dowód: umowa o FM kredyt ekspresowy nr (...) \ (...), k. 95-100, harmonogram spłaty, k. 101-103, Tabela oprocentowania środków dla przedsiębiorców w (...) Bank (...) S.A. w ramach linii biznesowej FM Bank, k. 118-120)

Zgodnie z § 11 Regulaminu kredytowania działalności gospodarczej w (...) Banku (...) S.A. w ramach linii biznesowej FM Banku (dalej: Regulamin) w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu albo w razie utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej bank mógł m.in. wypowiedzieć umowę z zachowaniem 30 – dniowego terminu wypowiedzenia. Za niedotrzymanie warunków udzielenia kredytu uznaje się w szczególności opóźnienia w spłacie należności z tytułu kredytu. W przypadku wypowiedzenia umowy kredytobiorca był zobowiązany do spłaty całego niespłaconego kredytu wraz z odsetkami i innymi kosztami wynikającymi z umowy najpóźniej następnego dnia po upływie okresu wypowiedzenia umowy.

(dowód: Regulamin kredytowania działalności gospodarczej w (...) Banku (...) S.A. w ramach linii biznesowej FM Banku k. 121-129)

W celu zabezpieczenia roszczeń banku w dniu 12 grudnia 2013r. pozwana A. G. zawarła z powodem umowę poręczenia, na mocy której udzieliła bankowi solidarnego poręczenia za zobowiązania kredytobiorcy wynikające z ww. umowy kredytu nr (...) \ (...). Poręczenie obejmowało zobowiązania kredytobiorcy istniejące w chwili udzielenia poręczenia, jak i mogące powstać w przyszłości z tytułu ww. kredytu wraz z odsetkami, prowizjami, opłatami i innymi kosztami, na wypadek gdyby kredytobiorca nie wykonał swoich zobowiązań. Poręczyciel oświadczył, że zobowiązanie z tytułu poręczenia wykona po zawiadomieniu przez bank o opóźnieniu w spłacie całości lub części kredytu, przez zapłatę sumy zadłużenia niezwłocznie lub w sposób i w terminach podanych przez bank. Poręczenie było ważne bezterminowo.

(dowód: umowa poręczenia z dnia 12 grudnia 2013r., k. 215-216)

Pismem z dnia 28 czerwca 2017r. powód wezwał kredytobiorcę do spłaty zaległości z tytułu kredytu nr (...) \ (...) w kwocie 1.501,09 zł w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania. Jednocześnie, bank poinformował kredytobiorcę o możliwości złożenia w ciągu 14 dni roboczych od dnia otrzymania pisma, wniosku o przeprowadzenie procesu restrukturyzacji zadłużenia.

Wobec bezskuteczności ww. wezwania, bank jeszcze dwukrotnie pismami z dnia 17 lipca 2017r. i 31 lipca 2017r. powód wzywał kredytobiorcę do spłaty zadłużenia. Na dzień wystawienia pierwszego wezwania zaległość wynosiła 2.995,25 zł, a drugiego – 3.054,44 zł.

(dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 28 czerwca 2017r., k. 70, wezwanie do zapłaty z dnia 17 lipca 2017r., k. 71-72, wezwanie do zapłaty z dnia 31 lipca 2017r., k. 70-74)

W związku z niedotrzymaniem terminów płatności rat, pismem z dnia 16 sierpnia 2017r. powód wypowiedział kredytobiorcy umowę kredytu nr (...) \ (...). Jednocześnie, powód wezwał kredytobiorcę do zapłaty kwoty 25.204,60 zł w nieprzekraczalnym terminie 30 dni. Dodatkowo, powód poinformował kredytobiorcę, że w przypadku uregulowania kwoty 5.977,80 zł wynikającej z niedotrzymania terminów płatności rat w terminie 30 dni od daty otrzymania pisma, nie będzie ono wywierało żadnych skutków prawnych i powód będzie je traktował jako niebyłe i niezłożone.

(dowód: wypowiedzenie umowy z dnia 16 sierpnia 2017r. k. 147, kopia książki nadawczej k. 148-150)

Pismem z dnia 15 listopada 2017r. powód wezwał kredytobiorcę i poręczyciela do zapłaty kwoty 26.477,85 zł w nieprzekraczalnym terminie 30 dni. W dniu 24 listopada 2017r. kredytobiorca złożył w powodowym banku wniosek o zawarcie ugody i zawieszenie wszelkich działań windykacyjnych w stosunku do niego i poręczyciela. Jako warunki ugody pozwany wskazał: ustalenie miesięcznej raty w kwocie nie przekraczającej 500 zł, ustalenie terminu płatności rat na dzień 15 każdego miesiąca. Wniosek był motywowany utratą zamówień na wykonanie usług turystycznych od sierpnia do grudnia 2017r. i utratą płynności finansowej. Pismem z dnia 30 stycznia 2018r. bank poinformował kredytobiorcę o możliwości zawarcia ugody po przedstawieniu przez kredytobiorcę wniosku o restrukturyzację i oświadczenia o sytuacji finansowej, dokumentu potwierdzającego osiągnięty dochód z działalności gospodarczej z 2016 i 2017r., potwierdzających otrzymywanie dodatkowego dochodu przez współmałżonkę oraz po dokonaniu wpłaty w kwocie 5.404,20 zł stanowiącej 20 % ówczesnego zadłużenia. W dniu 26 lutego 2018r. kredytobiorca złożył wniosek o restrukturyzację kredytu.

(dowód: wezwania do zapłaty z dnia 15 listopada 2017r. k. 151-152, pismo pozwanego z dnia 24 listopada 2017r. wraz z dowodem nadania, k. 170-171, pismo powoda z dnia 30 stycznia 2018r., k. 169, wniosek o restrukturyzację kredytu z dnia 26 lutego 2018r. wraz z dowodem nadania, k. 172-173)

W trakcie niniejszego postępowania kredytobiorca dokonał wpłat na rzecz powoda w następującej wysokości:

- 400 zł w dniu 23 sierpnia 2018r.,
- 400 zł w dniu 5 listopada 2018r.,
- 400 zł w dniu 24 stycznia 2019r.,
- 400 zł w dniu 1 marca 2019r.,
- 400 zł w dniu 25 kwietnia 2019r.,
- 400 zł w dniu 1 lipca 2019r.,
- 400 zł w dniu 16 sierpnia 2019r.,
- 400 zł w dniu 23 października 2019r.,
- 450 zł w dniu 6 grudnia 2019r.,
- 450 zł w dniu 18 lutego 2020r.

(dowód: potwierdzenie wpłaty, k. 310-315)

Aktualna wysokość zadłużenia z tytułu umowy o FM kredyt ekspresowy nr (...) \ (...) z dnia 12 grudnia 2013r. wynosi 24.648,81 zł.

(dowód: historia naliczania odsetek, k. 58-69, historia rachunku kredytowa, k. 130-146, 286-309, zestawienie należności i spłat kredytu, k. 34-57, wyciąg z ksiąg banku, k. 94)

(...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. nosi obecnie nazwę (...) Bank S.A. z siedzibą w W..

(dowód: odpis z rejestru przedsiębiorców KRS nr KRS (...), k. 81-91)

Postanowieniem z dnia 2 lipca 2020 roku wydanym w sprawie o sygnaturze akt VI GU 962/19 Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku ogłosił upadłość H. W.. Wierzytelność powoda została ujęta na liście wierzytelności z dnia 16 listopada 2022r. zatwierdzonej postanowieniem Sądu Rejonowego Gdańsk – Północ w Gdańsku z dnia 18 lutego 2022r.

(dowód: postanowienie Sądu Rejonowego Gdańsk – Północ w Gdańsku z dnia 2 lipca 2020r., k. 319, 337, informacja o stanie sprawy, k. 353, lista wierzytelności, k. 361-376)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w całości na podstawie dowodów z dokumentów wymienionych szczegółowo w ustaleniach stanu faktycznego. Oceniając zebrany w niniejszej sprawie materiał dowodowy Sąd nie dopatrywał się podstaw do kwestionowania prawdziwości i wiarygodności dowodów z dokumentów urzędowych powołanych w postaci odpisu postanowienia o upadłości pozwanego czy też odpisu z rejestru przedsiębiorców KRS, albowiem zgodnie z art. 244 k.p.c. wymienione dokumenty korzystają z domniemania autentyczności i zgodności z prawdą wyrażonych w nich oświadczeń, a w toku niniejszego postępowania żadna ze stron nie wzruszyła tychże domniemań w trybie art. 252 k.p.c. Ponadto, dokonując ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie Sąd oparł się na wymienionych powyżej dowodach z dokumentów prywatnych w postaci umowy kredytowej, umowy poręczenia, wzorców umownych, korespondencji stron, wypowiedzenia umowy, potwierdzeń wpłaty, a także historii rachunku kredytowego i zestawień należności. Sąd z urzędu nie doszukał się bowiem żadnych okoliczności mogących wzbudzać wątpliwości co do autentyczności czy wiarygodności wymienionych dokumentów. Dokumenty w postaci umów oraz wypowiedzenia są podpisane, co pozwala na ustalenie osób, które złożyły zawarte w nich oświadczenia. Wobec powyższego, w ramach swobodnej oceny dowodów Sąd uznał, że wymienione powyżej dowody z dokumentów odzwierciedlają rzeczywistą treść stosunku prawnego zawartego przez strony, a także wysokość aktualnego zadłużenia kredytobiorcy.

Podstawę prawną powództwa w stosunku do pozwanej A. G. stanowiły przepisy art. 876 § 1 k.c. w zw. z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Prawo bankowe (tekst jednolity Dz.U. z 2022 r. poz. 2324, dalej: Prawo bankowe). Wedle 876 § 1 k.c. przez umowę poręczenia poręczyciel zobowiązuje się względem wierzyciela wykonać zobowiązanie na wypadek, gdyby dłużnik zobowiązania nie wykonał. W myśl art. 69 Prawa bankowego przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

W pierwszej kolejności należało odnieść się do kwestii wpływu ogłoszenia upadłości kredytobiorcy na możliwość dochodzenia przez wierzyciela roszczenia wobec poręczyciela, którym była pozwana A. G.. W orzecznictwie wskazuje się, że samo ogłoszenie upadłości wobec dłużnika głównego nie ma znaczenia dla istnienia zobowiązania poręczyciela, jak i wymagalności zobowiązania poręczyciela (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 23 marca 2010 r., I ACa 171/10, L.). Zgodnie z art. 491¹⁵ ust. 5 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe (Dz.U. z 2022 r. poz. 1520) ustalenie planu spłaty wierzycieli nie narusza praw wierzyciela wobec poręczyciela upadłego oraz współdłużnika upadłego ani praw wynikających z hipoteki, zastawu, zastawu rejestrowego, zastawu skarbowego oraz hipoteki morskiej, jeśli były one ustanowione na mieniu osoby trzeciej. Ustalenie planu spłaty wierzycieli i umorzenie zobowiązań upadłego jest skuteczne również w stosunkach pomiędzy upadłym, a poręczycielem, gwarantem i współdłużnikiem upadłego. W doktrynie wskazuje się, że poręczyciel odpowiada za poręczony dług w

jego pierwotnej wysokości. Pierwotny jest także termin zapłaty i sposób wykonania zobowiązania. Również zakaz prowadzenia egzekucji w czasie wykonywania planu spłat dotyczy tylko egzekucji względem dłużnika, a nie od jego poręczycieli. Wierzyciel może zatem wyegzekwować od poręczyciela całość zobowiązania wraz z odsetkami za całość opóźnienia (por. P. Zimmerman, Prawo upadłościowe. Prawo restrukturyzacyjne. Komentarz. Wyd. 7, Warszawa 2022). W związku z powyższym należało uznać, że wskutek ogłoszenia upadłości dłużnika będącego osobą fizyczną wygasną zobowiązania spoczywające na tym dłużniku, jednakże wygaśnięcie długu odnosi skutek tylko względem dłużnika głównego i nadal będzie spoczywać na poręczycielu, który za przedmiotowy dług będzie odpowiadać w pełnym zakresie. Oznacza to, że powód jako wierzyciel upadłego może dochodzić od poręczyciela całości niespłaconej należności wraz z odsetkami za opóźnienie na drodze postępowania sądowego czy później egzekucyjnego.

Przesądziwszy powyższe w dalszej kolejności należało rozważyć podniesiony przez pozwaną zarzut nieważności umowy poręczenia. Pozwana wywodziła bowiem, że w umowie poręczenia nie została ustalona składowa całkowitego długu głównego w formie odsetek, a także umowa nie ogranicza długu przyszłego. Jeśli chodzi o pierwszą kwestię to zważyć należy, iż w umowie poręczenia wskazano, że poręczenie obejmuje zobowiązania kredytobiorcy istniejące w chwili udzielenia poręczenia, jak i mogące powstać w przyszłości z tytułu ww. kredytu wraz z odsetkami, prowizjami, opłatami i innymi kosztami, na wypadek gdyby kredytobiorca nie wykonał swoich zobowiązań. W prawie polskim przyjmuje się niedopuszczalność tzw. poręczenia globalnego, obejmującego bliżej nieokreśloną grupę zobowiązań dłużnika głównego lub wszystkie zobowiązania tego ostatniego wobec wierzyciela. Takiego zabezpieczenia osobistego nie sposób by uznać za poręczenie w rozumieniu art. 876 § 1 k.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2005 r., V CK 827/04, L.). W niniejszym przypadku poręczenie udzielone przez pozwaną obejmowało oznaczony pod względem przedmiotowym i podmiotowym dług dłużnika głównego (kredytobiorcy). Nie było potrzeby określenia wysokości odsetek odpowiednią kwotą. Jak wskazuje się w orzecznictwie rozmiar odpowiedzialności poręczyciela wyznacza umowa poręczenia i, o ile z umowy nie wynika co innego, odpowiedzialność ta obejmuje, obok zabezpieczenia głównego, świadczenia uboczne, odsetki ustawowe i umowne (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 czerwca 2016 r., III CZP 23/16, L.). Natomiast odnosząc się do drugiego z powyższych zarzutów, należy wskazać, że zgodnie art. 878 § 1 k.c. można poręczyć za dług przyszły do wysokości z góry oznaczonej. Jednak zgodnie z aktualną linią orzecznictwa ważność poręczenia za dług przyszły nie jest zależna od wskazania w umowie poręczenia kwoty tego długu, lecz wystarczy, aby można było uznać taki dług za określony poprzez wskazanie jego zakresu (por. wyrok SN z 11 grudnia 2009 r., V CSK 215/09, L.; wyrok SN z 13 maja 2010 r., IV CSK 558/09, L.; wyrok SN z 11 maja 2017 r., II CSK 496/16, (...) 2018, Nr 5, poz. 41; wyrok SA w Szczecinie z 31 lipca 2012 r., I ACa 228/12, L.). Dług będzie można uznać za określony, gdy wykładnia oświadczenia woli poręczyciela, dokonana z uwzględnieniem zasad przewidzianych w art. 65 k.c., pozwala na jednoznaczne wskazanie jaki jest zakres długu, a tym samym zakres zobowiązania poręczyciela. Nie zawsze musi to być jednoznaczne ze wskazaniem wysokości świadczenia pieniężnego, gdyż w momencie poręczenia nie da się go precyzyjnie określić (por. wyrok SA w Szczecinie z 31 lipca 2012 r., I ACa 228/12, L.). W ocenie Sądu w rozpatrywanym przypadku możliwe jest dookreślenie treści przedmiotowej umowy poręczenia, tj. ustalenie jakie „zobowiązania mogące powstać w przyszłości z tytułu kredytu” poręczyła pozwana. Wśród takich zobowiązań wymieniono m.in. odsetki, ich ewentualną wysokość można było ustalić w oparciu o postanowienia umowy kredytowej i wzorców umownych (Regulamin i Tabele), które zgodnie z oświadczeniem poręczyciela zawartym w § 1 ust. 3 umowy poręczenia były mu znane. Tym samym należało uznać, że nie ma podstaw do przesłankowego stwierdzenia nieważności umowy poręczenia.

Kolejny zarzut sprowadzał się w zasadzie do twierdzenia o abuzywnym charakterze zapisów umowy dotyczących prowizji i składki ubezpieczeniowej. Zważyć jednak należy, iż umowa kredytowa została zawarta pomiędzy przedsiębiorcami. Natomiast, przepisy art. 385¹ i art. 385² k.c. mają zastosowanie wyłącznie do umów zawieranych z konsumentami. Z podobnych przyczyn nie mają w niniejszej sprawie zastosowania przepisy umowy o kredycie konsumenckim. Tym samym ocena kwestionowanych zapisów umownych dotyczących prowizji i składki ubezpieczeniowej pod kątem ich abuzywności była w niniejszym sporze niedopuszczalna. Przedsiębiorcy mogli bowiem - w ramach swobody umów - ukształtować treść umowy we wskazany powyżej sposób. Zgodnie zaś z art. 879 § 1 k.c. o zakresie zobowiązania poręczyciela rozstrzyga każdorazowy zakres zobowiązania dłużnika.

Pozwana kwestionowała również ważność i skuteczność wypowiedzenia umowy kredytowej. A. G. w szczególności podnosiła, że bank nie zachował wymaganej przepisami Prawa bankowego procedury w zakresie umożliwienia kredytobiorcy restrukturyzacji kredytu. Zgodnie z treścią art. 75c Prawa bankowego jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank wzywa go do dokonania spłaty, wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych (ust. 1). W ww. wezwaniu bank informuje kredytobiorcę o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia (ust. 2). Bank powinien, na wniosek kredytobiorcy, umożliwić restrukturyzację zadłużenia poprzez zmianę określonych w umowie warunków lub terminów spłaty kredytu, jeżeli jest uzasadniona dokonana przez bank oceną sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy (ust. 3). Restrukturyzacja dokonywana jest na warunkach uzgodnionych przez bank i kredytobiorcę (ust. 4). Bank, w przypadku odrzucenia wniosku kredytobiorcy o restrukturyzację zadłużenia, przekazuje kredytobiorcy, bez zbędnej zwłoki, szczegółowe wyjaśnienia, w formie pisemnej, dotyczące przyczyny odrzucenia wniosku o restrukturyzację (ust. 5). Podkreślić należy, iż niedochowanie wymogów określonych w przepisie art. 75c Prawa bankowego ma doniosłe konsekwencje. Jak wskazuje się w orzecznictwie wypowiedzenie przez bank umowy kredytowej bez zachowania wymogów jest nieważne w świetle art. 58 § 1 kc w zw. z art. 75c Prawa bankowego (por. wyrok SA w Krakowie z dnia 8 listopada 2019r., I ACa 1213/18, L.), bądź też według innego poglądu skutkuje nieskutecznością oświadczenia o wypowiedzeniu umowy kredytowej (por. wyrok SA w Krakowie z dnia 7 września 2021r., I ACa 1305/18, L.). Podkreślić należy, że przytoczone powyżej przepisy nakazują bankowi podjęcie czynności w postaci wezwania do zapłaty, w odpowiedzi na co dłużnik opóźniający się ze spłatą zobowiązania może podjąć działania w celu zapobieżeniu skutkom wynikającym z rozwiązań przyjętych w art. 75. Obowiązki, o których mowa w art. 75c, materializują się w odniesieniu do wezwania, które powiązane jest z zastosowaniem przez bank przewidzianych w art. 75 czynności w postaci obniżenia kwoty przyznanego kredytu lub wypowiedzeniem umowy kredytu. Wykładnia nakazująca wypełnienie wymogów z art. 75c w przypadku każdorazowego poinformowania kredytobiorcy o nieodnotowaniu terminowej spłaty jego zobowiązania przeczyłaby racjonalności ustawodawcy i prowadziłaby do wypaczenia celu przedmiotowego przepisu, jakim jest umożliwienie przeprowadzenia restrukturyzacji zadłużenia w sytuacji, gdy istnieje rzeczywiste zagrożenie wypowiedzenia umowy kredytu bądź obniżenia kwoty przyznanego kredytu. Zważyć należy, iż tylko wniosek złożony w odpowiedzi na wezwanie wraz z pouczeniem i wskazaniem na art. 75c korzysta z ochrony i wymogów przewidzianych w tym przepisie (por. A. Mikos-Sitek (red.), P. Zapadka (red.), Prawo bankowe. Komentarz, WKP 2022).

W ocenie Sądu bank dochował procedury, przewidzianej w art. 75c Prawa bankowego, albowiem pismem z dnia 28 czerwca 2017r. wezwał kredytobiorcę do spłaty zaległości z tytułu kredytu nr (...) \ (...) w kwocie 1.501,09 zł w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, jednocześnie informując o możliwości złożenia w ciągu 14 dni roboczych od dnia otrzymania pisma, wniosku o przeprowadzenie procesu restrukturyzacji zadłużenia. Powyższe pismo zadośćuczyniło obowiązkowi określonemu w art. 75c Prawa bankowego. Przed wypowiedzeniem umowy bank jeszcze dwukrotnie zwracał się do kredytobiorcy o spłatę zadłużenia pismami z dnia 17 lipca 2017r. i 31 lipca 2017r., dążąc do utrzymania stosunku prawnego. Niemniej, wszystkie wezwania okazały się bezskuteczne, gdyż - jak wynika z treści kolejnych wezwań do zapłaty - zadłużenie nie ulegało zmniejszeniu, lecz stale rosło, osiągając w dniu skierowania ostatniego z nich poziom 3.054,44 zł. Zatem należało uznać, że istniały podstawy do rozwiązania umowy kredytowej w drodze jednostronnego oświadczenia woli przez bank. Powód skierował do kredytobiorcy oświadczenie o wypowiedzeniu umowy pismem z dnia 16 sierpnia 2017r., co wykazano przedkładając do akt niniejszej sprawy kopię przesłanego pisma wraz z kopią książki nadawczej. Z upływem terminu wypowiedzenia umowa uległa rozwiązaniu. Nieuzasadnione okazały się zarzuty pozwanej odnośnie wypowiedzenia przed rozpatrzeniem przez bank wniosków kredytobiorcy o restrukturyzację umowy i zawarcie ugody. Jak bowiem wynika z przedłożonych dokumentów wniosek został przez kredytobiorcę złożony już po wypowiedzeniu umowy, a nie wcześniej. Pismo kredytobiorcy nosi datę 24 listopada 2017r. W treści odpowiedzi udzielonej przez bank, w którym zostały określone warunki, od których powód uzależnił wstrzymanie procedury związanej z rozwiązaniem stosunku prawnego, mowa jest o wniosku kredytobiorcy z dnia 3 października 2017 roku. Z powyższego zatem niezbieżnie wynika, że wniosek restrukturyzacyjny został przez kredytobiorcę złożony już po wypowiedzeniu umowy, co nie miało wpływu na skuteczność tego oświadczenia. Jak wynika z przedstawionej korespondencji pozwany kredytobiorca nie spełnił wskazanych przez bank warunków

wstępnych, od których zostało uzależnione zawarcie ugody, a tym samym nie sposób było uznać, że powództwo zostało wytoczone przedwcześnie.

Ostatni zarzut pozwanej dotyczył nieudowodnienia wysokości roszczenia. Poręczycielka podnosiła, że bank na tę okoliczność przedstawił jedynie dowód w postaci wyciągu z ksiąg banku, który w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego utracił moc dokumentu urzędowego. Odnosząc się do powyższego zarzutu należy wskazać, że w orzecznictwie nie budzi wątpliwości, że pozbawienie wyciągu charakteru dokumentu urzędowego, nie dyskwalifikuje go jako wiarygodnego środka dowodowego. Jak wskazuje się bowiem w judykaturze zaprzeczenie prawdziwości dokumentu prywatnego w postaci sporządzonego wyciągu z ksiąg rachunkowych pożyczkodawcy (kredytodawcy) nie może polegać na samej negacji istnienia lub wysokości długu, jeśli z pozostałych dowodów przedłożonych przed bank wynika fakt zawarcia umowy pożyczki jej wysokość i ustalone przez strony warunki spłaty, a także wykaz i sposób zarachowania kilkunastu dokonanych przez dłużnika wpłat. Pozwany nie wskazał, jakie konkretnie nieprawidłowości odbierają moc dowodową takiemu dokumentowi. Pozwany, jako dłużnik, który zaprzecza prawidłowości naliczenia odsetek, jest zobowiązany do przedstawienia merytorycznych argumentów na rzecz takiego zarzutu. Ma przy tym łatwą możliwość udowodnienia terminowości dokonanych wpłat, bowiem należy założyć, że może i powinien przedstawić dowody zapłaty każdej z uregulowanych rat, z których wynikałyby terminy spełnienia świadczenia – o ile twierdzi, że terminy wpłat w zestawieniu wierzyciela nie odpowiadają prawdzie i że w konsekwencji nastąpiło nieprawidłowe naliczenie należności odsetkowej. Takich dowodów pozwany w sprawie nie przedstawił, jak i nie formułował w tym względzie konkretnych twierdzeń faktycznych (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 7 lutego 2018r., I ACA 278/17, L.). W niniejszej sprawie powód przedstawił szereg dokumentów, z których wynika wysokość aktualnego zadłużenia z tytułu spornego kredytu, w szczególności historię naliczania odsetek, historię rachunku kredytowa, a także zestawienie należności i spłat kredytu. Nadto, bank uwzględnił wszystkie wpłaty dokonane przez kredytobiorcę w toku sprawy w łącznej kwocie 4.100 zł i cofnął częściowo powództwo. Strona pozwana nie wykazała, aby bank pominął jakiegokolwiek wpłaty dokonane przez dłużnika głównego lub poręczyciela. W niniejszej sprawie wyciąg z ksiąg bankowych w powiązaniu z pozostałymi dowodami, przy jednoczesnym braku jakichkolwiek dowodów przeciwnych, pozwala na wyprowadzenie jednoznacznych ustaleń faktycznych co do wysokości dochodzonej pozewem wierzytelności. Strona pozwana w żaden sposób nie podważyła wiarygodności przedłożonych przez powoda dowodów. Z przedłożonych dowodów wynika, że na aktualne zadłużenie składają się: niespłacony kapitał w kwocie 22.967,63 zł, skapitalizowane odsetki umowne w kwocie 664,62 złotych, a także opłaty i prowizje w kwocie 1.016,56 złotych. Podstawa do pobierania odsetek umownych (kapitałowych) wynikała z § 1 ust. 2.5 umowy kredytowej (oprocentowanie stałe, przy czym maksymalna wysokość odsetek naliczonych od kwoty kredytu nie mogła w stosunku rocznym przekraczać czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP). Z treści dokumentu zatytułowanego „historia odsetek” wynika, że przy rozliczaniu kredytu bank uwzględnił zmiany wysokości stopy kredytu lombardowego NBP (kolumna ostanía: oprocentowanie). Podstawę do naliczania opłat i prowizji stanowił natomiast § 1 ust. 2.6. Szczegółowo wysokość opłat i prowizji została określona w „Tabeli Prowizji i Opłat bankowych pobieranych od przedsiębiorców w (...) Banku (...) S.A. w ramach linii biznesowej FM Bank”, która także została dołączona do akt niniejszej sprawy. Z przedstawionych dokumentów wynika, że powód uwzględnił opłatę za administrowanie rachunkiem (100 zł), czy opłaty za pierwszy monit (20 zł), których wysokość została jednoznacznie określona w Tabeli. Nie ma też podstaw do kwestionowania rozliczenia dokonanych przez kredytobiorcę wpłat dokonanych w toku niniejszego postępowania w łącznej wysokości 4.100 zł. Jak wynika z oświadczenia powoda zawartego w piśmie z dnia 2 czerwca 2020r. (k. 249) kwota 1.173,22 zł została przezeń zaliczona na poczet kapitału niespłaconego kredytu (zmniejszając zaległość z tego tytułu z kwoty 24.140,85 zł do kwoty 22.967,63 zł), kwota 857,59 zł na poczet odsetek umownych za opóźnienie za okres 16 sierpnia 2017 - 24 stycznia 2018 (roszczenie zaspokojone w całości), kwota 99,99 zł na poczet opłat i prowizji (redukując zadłużenie z kwoty 1.116,55 zł do kwoty 1.016,56 zł), a kwota 207,88 zł na poczet odsetek umownych. Natomiast kwota 1.761,32 zł została zarachowana na poczet dalszych odsetek od kapitału 24.140,85 zł za okres od 25 stycznia 2018r. do 2 sierpnia 2018r. Powyższe rozliczenie nie budzi wątpliwości pod względem rachunkowym.

Mając zatem na względzie wszystkie przytoczone powyżej okoliczności, art. 876 § 1 k.c., art. 879 § 1 k.c. w zw. z art. 69 ust. 1 ustawy Prawo bankowe Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 24.648,81 zł. Nadto, na podstawie

art. 481 § 1 i 2 k.c. zasądzono odsetki umowne za opóźnienie w wysokości maksymalnych odsetek ustawowych za opóźnienie od następujących kwot:

- 24.140,85 zł od dnia 3 sierpnia 2018r. do dnia 23 sierpnia 2018r.,
- 23.740,85 zł od dnia 24 sierpnia 2018r. do dnia 5 listopada 2018r.,
- 23.340,85 zł od dnia 6 listopada 2018r. do dnia 23 stycznia 2019r.,
- 22.967,63 zł od dnia 24 stycznia 2019 roku do dnia zapłaty,

uwzględniając daty dokonanych przez kredytobiorcę wpłat i mając na względzie wysokość kwot zaliczonych każdorazowo na poczet należności głównej.

W pozostałym zakresie w związku ze skutecznym cofnięciem pozwu Sąd umorzył postępowanie w pozostałym zakresie na podstawie art. 355 k.p.c. w zw. z art. 203 k.p.c. Oceniając czynność procesową powoda w myśl przepisu art. 203 § 4 k.p.c. Sąd nie dopatrył się okoliczności wskazujących na to, aby czynność ta była sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzała do obejścia prawa.

O kosztach procesu Sąd orzekł na mocy art. 100 k.p.c. i uznając, że powód uległ w nieznacznym zakresie zasądził pozwaną na rzecz powoda całość poniesionych kosztów w kwocie 3.938 złotych, na którą składały się: opłata sądowa od pozwu (338 zł) i opłata za czynności fachowego pełnomocnika powoda w stawce minimalnej (3.600 zł). Podkreślić należy, iż zasadą jest, że w wypadku cofnięcia pozwu obowiązek zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego, na jego żądanie, obciąża powoda bez względu na przyczynę cofnięcia. Jednakże dopuszczalne jest odstępstwo od tej zasady, jeżeli powód wykáže, że wystąpienie z powództwem było niezbędne dla celowego dochodzenia praw lub celowej obrony, z uwzględnieniem okoliczności istniejących w dacie wytoczenia powództwa. Dotyczy to zwłaszcza sytuacji, gdy cofnięcie pozwu jest konsekwencją zaspokojenia przez pozwanego wymagalnego w chwili wytoczenia powództwa roszczenia powoda. W rozumieniu przepisów o kosztach procesu (art. 98 k.p.c.) pozwanego należy uznać wówczas za stronę przegrywającą sprawę (por. postanowienie SN z 12 kwietnia 2012 r., II CZ 208/11, L.). W niniejszym przypadku powód wykazał, że cofnięcie pozwu było w przeważającym zakresie spowodowane zaspokojeniem roszczenia przez kredytobiorcę. Jedynie w odniesieniu do różnicy pomiędzy pierwotnie określoną wysokością kapitału (25.013,35 zł) a wysokością ostatecznie wskazaną (24.140,85 zł) tj. co do kwoty 872,50 zł cofnięcie było następstwem błędu rachunkowego powoda, a zatem w tym zakresie powoda należało uznać za stronę przegrywającą. Jednak mając na względzie, że powyższa kwota stanowiła jedynie około 3 % całości dochodzonej należności, to należało uznać, że powód wygrał niniejszy spór w przeważającym zakresie, co zgodnie z art. 100 k.p.c. uzasadniało przyznanie mu od przeciwnika całości kosztów.